

Cal Mallat

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Barceloneta, 17.
Alçada: 177

Coordenades:

Latitud: 41.441064569558
Longitud: 1.8630597074542
UTM Est (X): 405021
UTM Nord (Y): 4588345

Classificació

Número de fitxa 08091 - 93
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Eclecticisme
Segle XIX
Any 1881-1884
Autoria de l'element: Joan Pascual i Batlle (mestre d'obres)
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL / Immoble / 8331-I /
Data aprovació: dv., 05/06/2015 - 12:00
Número inventari Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 2616
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 5185708DF0858N0001ET
Fitxes associades:

Descripció

L'edifici, encaixat entre mitgeres, disposa de planta baixa i dos pisos coberts amb teula àrab.

Els detalls més notables de la façana inclouen un coronament decorat amb aplacats de ceràmica i ornamentació floral d'estil trencadís, així com els emmarcaments de les obertures dels primers i segons pisos. L'arquitectura de l'edifici és de caràcter eclèctic, destacant-se per la fusió de diversos elements estilístics i decoratius. La façana presenta una simetria destacada, amb el portal d'accés principal i el de la botiga situada a la planta baixa, ambdós culminats per arcs rebaixats. El primer pis compta amb un extens balcó corregut que s'estén al llarg de tot l'ample, donant accés als dos balcons individuals. Al segon pis, hi ha també dues sortides a dos balcons independents. Totes aquestes obertures estan protegides per baranes de forja i guardapols rectes que les emmarquen. El remat superior de la façana està decorat amb un arc i dos pilarets rematats per dues boles.

En la restauració de la façana es van retirar les persianes de llibret originals.

Història

La casa es troba a l'inici del carrer de la Barceloneta, davant de l'ajuntament. Aquest carrer és un dels carrers principals de l'eixample del barri vell de Gelida, al tombant del segle XX. El carrer de la Barceloneta, en el seu tram final, incorpora una interessant combinació d'habitatges d'estil popular entre mitgeres anomenades "de comparet", constituïdes per un celler, planta baixa, entresol i un pis superior cobert amb teulada de doble vessant. En aquest darrer, solien tenir el pati on criaven aus i alguns conills per al consum familiar. Alguns d'aquests habitatges inclouen elements decoratius modernistes o noucentistes.

D'altra banda, al carrer de la Barceloneta, també trobem algunes de les primeres torres d'estiueig de notables dimensions, característiques de la tradició que es va popularitzar al poble a principis del segle XX amb l'arribada de la petita burgesia barcelonina, la qual buscava el model de ciutat jardí que s'havia implantat al poble. Hi ha qui diu que aquest és l'origen del nom Barceloneta.

El projectista de l'obra fou Joan Pascual i Batlle (1841-1925), fill de Gelida, qui va ser un mestre d'obres de la població, responsable d'alguns dels edificis singulars del municipi de Gelida en la primera etapa d'aparició dels edificis senyorials a Gelida. Segons els estudis de Joan Rosselló i Raventós, es va especialitzar amb dues tipologies d'edificis: la casa entre mitgeres de poca alçada i la casa aïllada. Pascual i Batlle és una de les figures singulars de la història arquitectònica del poble, pel fet de la bona qualitat estilística i funcional dels seus edificis i perquè bona part de la seva carrera es va desenvolupar al mateix poble.

En aquest grup hi podem identificar tres tipus funcionals:

- Les cases-botiga / cases-taller / cases-cafè: les més nombroses, corresponen a la demanda de tota classe de comerciants i petits artesans. Són edificis senzills i sobris. Estil neoclàssic generalment, on destaca la simetria i proporcionalitat. La distribució és bàsica amb la planta baixa pel local comercial, i l'habitatge al primer o segon pis. En aquest grup hem de col·locar la casa Mallat.

- Les cases de veïns: Són edificis destinats a pisos de lloguer, i en alguns casos, són fins i tot, diferents parcel·les d'amos diferents de les quals se'ls unifica la façana amb aparença d'un sol edifici. L'estil és neoclàssic.
- Les cases de senyors: Aquests edificis són possibles gràcies a la unió de dues parcel·les. A la part posterior, generalment s'hi deixa espai per un jardí. La distribució interna en tres crugies deixava la central per les estances de serveis i escales, i la posterior i davantera, amb millor il·luminació per habitacions i estances. Les façanes principals, més ornamentades segueixen línies neoclàssiques amb especial atenció a finestres i portes, cornises i ràfecs. S'incorporen relleus, trencaaigües, guardapols, reixes i forjats als balcons com alguns elements destacats, coronaments amb cresteria o tractaments de simulació de pedra aboixardada a la façana.

Bibliografia

AAVV (1986). Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'Alt Penedès. Generalitat de Catalunya.

CARAFÍ, Mercè (1998). L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965. Efadós Editorial.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). Gelida. Retrats d'un temps. Andana Edicions.

ROSSELLÓ, Joan (1988). "La incidència de l'arquitectura de Juan Pascual i Batlle en la conformació de la Gelida actual." Miscel·lània penedesenca, vol. 12, 1988, pp. 227-242.

ROSSELLÓ, Joan (2018). L'arquitectura de Joan Pascual Batlle dins del marc de la societat de Gelida de finals del segle XIX. La Quaderns Gelidencs d'Història i Societat – 6. Ajuntament de Gelida.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[La incidència de l'arquitectura de Juan Pascual i Batlle en la conformació de l...](#)

